

Република Србија
Град Пирот
Служба интерне ревизије
003675872 2024 06550 004 006 429 001
31.12.2024. године

На основу члана 24. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Службени гласник РС" број 99/2011, 106/13 и 84/23) на предлог руководиоца интерне ревизије, Службе интерне ревизије града Пирота, градоначелник града Пирота одобрава

**СТРАТЕШКИ ПЛАН СЛУЖБЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ
ГРАДА ПИРОТА
за период 2025 – 2027. година**

Пирот, децембар 2024. године

САДРЖАЈ

I УВОД

1. Правни основ.....	1
2. Место и улога интерне ревизије.....	2
3. Начела и стандарди интерне ревизије.....	3
4. Мисија, визија и циљеви интерне ревизије.....	4
4.1. Мисија интерне ревизије.....	4
4.2. Визија Службе интерне ревизије.....	4
4.3. Стратешки циљеви интерне ревизије.....	4
4.3.1. Саветодавне услуге на успостављању, одржавању и ажурирању ФУК-а.....	5
4.3.2. Квалитетне ревизорске услуге уверавања.....	6

II СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

1. Ревизорски универзум.....	8
1.1. Директни корисници буџетских средстава.....	9
1.2. Индиректни корисници буџетских средстава.....	10
1.3. Јавна предузећа.....	11
1.4. Остали корисници јавних средстава.....	12
2. Системи као предмет ревизије.....	13
3. Процена ризика.....	14
4. Стратегија ревизије.....	16
5. Трогодишњи план интерне ревизије.....	17
6. Расподела ресурса.....	17

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Стручно усваршавање интерних ревизора.....	19
2. Извештавање.....	20
3. Сарадња са другим институцијама.....	20
4. Закључак.....	21

I УВОД

Интерна ревизија је активност која пружа независно, објективно уверавање и саветодавна активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања корисника јавних средстава. Интерна ревизија помаже кориснику јавних средстава да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање корисником јавних средстава.

Планирање интерној ревизији омогућава: остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса. Поред тога, планирање пружа: основу за процену будућих потреба за ресурсима; овлашћење да се поступа по плану, након што план одобри градоначелник; стандард у односу на који се може мерити стварна успешност; средство кроз које руководство треба да прихвати послове које обавља интерна ревизија и сталну евиденцију фактора који су узети у обзир приликом утврђивања плана, као и донетих одлука.

Стратешким планирањем се утврђују мисија, визија и циљеви Службе интерне ревизије као и начин остварења тих циљева.

1. Правни основ

Обавеза припреме и подношења на одобравање стратешког и годишњег плана рада интерне ревизије прописана је Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹ (у даљем тексту: Правилник).

Стратешки план се сачињава у складу са стратешким областима деловања Града Пирота и идентификованим приоритетима у Плану развоја Града Пирота за период 2021-2028. године², идентификованим приоритетима у стратешким документима и смерницама Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору³, којима се додатно подстиче сарадња између интерне ревизије и управљачких структура у сврху побољшања стратешких и годишњих планова интерне ревизије како би се истакли приоритети руководства. Стратегијом развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору прописана је обавеза увођења стандардне праксе финансијског управљања и контроле у редовне процесе руковођења, као и увођења функције интерне ревизије као алата за добро управљање. Ове активности имају за циљ промене система управљања и руковођења са приступа усклађености на приступ који се базира на учинку и резултатима.

¹ Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 99/2011, 106/2013 и 84/2023)

² Одлука Скупштине града Пирота I Број: 06/48-21 од 25.6.2021. године

³ Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору за период 2017-2020. године ("Сл. гласник РС", бр. 51/2017)

2. Место и улога интерне ревизије

Законом о буџетском систему⁴ је у члану 82. прописано да се у јединицама локалне самоуправе интерна ревизија по правилу успоставља актом скупштине као самостална служба, којом руководи службеник кога распоређује градоначелник, у складу са прописаним условима и да интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом и прати да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и обезбеђују остварење циљева организације.

Служба интерне ревизије у вршењу функције интерне ревизије, примењују прописе Републике Србије, Међународне стандарде интерне ревизије, Етички кодекс интерне ревизије и Повељу интерне ревизије.

Правилником су ближе уређени послови интерне ревизије.

Скупштина града Пирота је на основу Закона о буџетском систему и Правилника донела Одлуку о оснивању Службе интерне ревизије града Пирота⁵.

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Градској управи, Служби интерне ревизије и Градском правобранилаштву Града Пирота су у оквиру Службе интерне ревизије систематизована два радна места, која су попуњена са три извршиоца.

Служба интерне ревизије обавља интерну ревизију код свих корисника јавних средстава града Пирота.

Улога интерне ревизије у процесу управљања код корисника јавних средстава је од виталног значаја. Интерна ревизија пружа објективно уверавање и увид у ефикасност и ефективност управљања ризицима, интерних контрола и процеса управљања. Интерна ревизија је најбоље позиционирана да пружи уверавање када су ниво ресурса и компетенција којима располаже усклађени са стратегијама корисника јавних средстава, као и када следи Међународне стандарде интерне ревизије. Служба интерне ревизије то може учинити најбоље када није подложна неприкладним утицајима. Задржавањем своје независности, интерна ревизија може објективно да спроводи оцењивање, пружајући руководству корисника јавних средстава стручну и непристрасну критику процеса управљања, управљања ризицима и интерних контрола. На основу својих налаза, интерна ревизија даје препоруке ради побољшања процеса и прати њихову имплементацију.

Интерну ревизију спроводе професионалци који дубоко уважавају значај управљачке одговорности, разумеју пословне системе и процесе, и поседују довољну мотивацију да помогну корисницима јавних средстава да успешно реализују циљеве.

Интерна ревизија својим деловањем изазива позитивне промене и иновације у организацији.

Интерна ревизија се, у складу са прописима који регулишу област интерне ревизије у јавном сектору Републике Србије и међународно прихваћеним стандардима интерне ревизије, врши на основу одобреног стратешког и годишњег плана интерне ревизије, који се заснивају на процени ризика и на тој основи утврђених приоритета који обезбеђују ефикасно и ефективно коришћење расположивих ресурса и, у одређеним случајевима, по налогу градоначелника.

⁴ Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, ..., 138/2022, 118/2021 - др. Закон, 92/2023 и 94/2024)

⁵ "Службени лист града Ниша", број 4/2018

3. Начела и стандарди интерне ревизије

Суштинске вредности којима ће се руководити запослени у Служби интерне ревизије су независност, интегритет, објективност, поверљивост и стручност.

Независност, овлашћења и одговорности интерног ревизора стављају високе моралне захтеве пред Службом интерне ревизије и њене запослене. Потписивањем Етичког кодекса интерне ревизије града Пирота интерни ревизори су се обавезали да у свакодневном раду примењују начела и правила понашања утврђена Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије:

- **Независност** се односи на одсуство свих околности које могу угрозити објективност интерне ревизије.

- **Интегритет** представља успостављање поверења интерних ревизора који обезбеђује основ за ослањање на њихове закључке, односно часно и одговорно обављање послова интерне ревизије, поштовање закона и струке и поштовање и допринос легитимним и етичким циљевима корисника јавних средстава;

- **Објективност** представља уравнотежену оцену свих релевантних околности при формирању процене, односно да при формирању закључака нису под непримереним утицајем својих властитих интереса или интереса других;

- **Поверљивост** се односи на поштовање вредности и власништва података које интерни ревизори прибављају током обављања послова, а које не треба обелодањивати без одговарајућег овлашћења, изузев у случајевима када постоји законска, односно професионална обавеза да се подаци обелодане;

- **Стручност и дужна професионална пажња** се односе на спровођење ревизорских ангажмана. Ревизорски ангажмани морају бити обављени стручно и уз дужну професионалну пажњу. Интерни ревизори морају поседовати знање, вештине и друге способности потребне за извршавање њихове појединачне одговорности.

Независност и објективност у раду подразумева непристрастан ментални став који допушта интерном ревизору да изведе ангажман верујући у производ свог рада, као и у то да нису учињени никакви уступци када је у питању квалитет. Објективност захтева да интерни ревизор не подређује своје мишљење о питањима ревизије мишљењу других. Претњама по објективност мора се управљати на микро нивоу интерног ревизора, сваког појединачног ангажмана, на функционалном и организационом нивоу, уз бескомпромисно игнорисање сваког евентуалног утицаја средине.

4. Мисија, визија и циљеви интерне ревизије

4.1. Мисија интерне ревизије

Мисија интерне ревизије је да унапреди и заштити вредности корисника јавних средстава града Пирота путем обезбеђења објективног уверавања заснованог на ризику, као и савета и увида.

4.2. Визија интерне ревизије

Служба интерне ревизије је поуздан и иновативан партнер руководству корисника јавних средстава града Пирота у успешном остварењу циљева и у напорима за унапређење пословања корисника јавних средстава.

4.3. Стратешки циљеви Службе интерне ревизије

Мисија и визија интерне ревизије биће остварена кроз реализацију стратешких циљева. На основу анализе стања корисника јавних средстава града Пирота, стања интерне ревизије у граду Пироту и Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији утврђена су два стратешка циља интерне ревизије:

1. Допринети унапређењу пословања корисника јавних средстава града Пирота кроз пружање саветодавних услуга на успостављању, одржавању и ажурирању ФУК-а како би исти био успостављен код свих корисника јавних средстава, уз истовремен утицај на унапређење знања запослених код тих корисника о процесу управљања ризицима.

2. Пружати квалитетне ревизорске услуге, усклађене са Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије, уз потпун и равномеран обухват свих типова кориснике јавних средстава укључених у реализацији стратешких циљева града Пирота и тиме им помоћи у остварењу циљева кроз:

- усклађеност пословања са прописима, интерним актима и уговорима;*
- заштиту јавних средстава;*
- економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава;*
- поузданост и потпуност финансијских и других информација.*

У оквиру стратешких циљева утврђени су задаци Службе интерне ревизије за остварење постављених циљева, као и кључни показатељи учинка.

4.3.1. Саветодавне услуге на успостављању, одржавању и ажурирању ФУК-а

Саветодавне услуге интерне ревизије су пружање савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања код корисника јавних средстава, управљања ризицима и контроле при чему интерни ревизори не преузимају руководећу одговорност.

Финансијско управљање и контрола (ФУК) је систем политика, процедура и активности које, сходно Закону о буџетском систему, успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле односи се на све руководиоце и запослене, а обухвата све организационе јединице, процесе, активности, програме и пројекте у оквиру корисника јавних средстава.

Град Пирот је међу првим јединицама локалне самоуправе у којима је финансијско управљање и контрола успостављено код готово свих корисника јавних средстава, односно код директних и индиректних корисника јавних средстава града Пирота (осим месних заједница), код свих јавних предузећа и свих школа на територији града Пирота. Међутим, систем финансијског управљања и контроле, још увек, не спада међу приоритете управљачке структуре корисника јавних средстава.

Како интерна ревизија има кључну улогу у пружању подршке руководству корисника јавних средстава уз истовремено пружање уверења о ефикасном функционисању система интерне контроле корисника јавних средстава то ће активности интерне ревизије у наредном трогодишњем периоду бити усмерене на пружање саветодавних услуга на успостављању, одржавању и ажурирању ФУК-а како би исти био успостављен и код свих правних лица над којим град Пирот има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више 50% гласова у управном одбору, уз истовремен утицај на унапређење знања запослених код свих корисника јавних средстава о процесу управљања ризицима.

Како систем финансијског управљања и контроле није успостављен код месних заједница, Центра за социјални рад, Апотекарске установе Пирот, ЗИП центра и Слободне зоне Пирот, то саветодавне услуге на увођењу ФУК-а у овом стратешком циклусу треба усмерити ка овим корисницима јавних средстава, док саветодавне услуге на унапређењу знања о процесу управљања ризицима треба усмерити ка јавним предузећима и индиректним буџетским корисницима.

Степен реализације овог циља мериће се бројем корисника јавних средстава који су успоставили ФУК уз подршку Службе интерне ревизије и проценом унапређења система ФУК-а код јавних предузећа и индиректних буџетских корисника.

Служба интерне ревизије ће промовисати важност управљачке одговорности, преузимање одговорности за све аспекте руковођења, од планирања до извештавања и од делегирања до контроле. Управљачка одговорност подразумева у исто време и поступање у складу са правилима и процедурама, односно, усклађеност, као и јасну усредсређеност на резултате, учинак и транспарентност у раду. Служба интерне ревизије ће промовисати процес управљања ризицима као једног од кључних делова сваког система финансијског управљања и контроле, како би подстакла кориснике јавних средстава да у постојеће процесе управљања, првенствено планирања и доношења одлука уграде и процес управљања ризицима. Управљање ризицима је целокупан процес идентификовања, процене, управљања и праћења ризика и спровођење неопходних интерних контрола са циљем да се изложеност ризицима сведе на прихватљив ниво и повећа вероватноћа успешности у остваривању циљева. Користи од процеса управљања ризицима за кориснике јавних средстава су многобројне, а огледају се у: унапређењу одговорности и бољем управљању; бољем

управљању сложеним и заједничким ризицима; унапређеном финансијском управљању; усмеравању интерних контролних и ресурса према кључним подручјима пословања и њима повезаним ризицима; унапређеном организационом учинку; бољем предвиђању и оптимизовању расположивих ресурса; бољем предвиђању измењених околности и благовременом реаговању на њих; пружању услуга бољег квалитета; заштити репутације корисника јавних средстава и слично.

У наредном трогодишњем периоду Служба интерне ревизије ће, поред пружања саветодавних услуга на успостављању, одржавању и ажурирању ФУК-а, реализовати и обуке за запослене код корисника јавних средстава на теме које ће омогућити унапређење система финансијског управљања и контроле и успостављање ефективног процеса управљања ризицима.

Служба интерне ревизије ће наставити развој процеса пружања саветодавних услуга, а запослени у њој ће се оспособљавати за пружање истих, уважавањем интереса свих заинтересованих страна. Служба интерне ревизије ће овим повећати интерес већег броја корисника јавних средстава за резултате свога рада и јачати утицај кроз ефикасније и ефективније функционисање корисника јавних средстава града Пирота.

4.3.2. Квалитетне ревизорске услуге уверавања

Уверавање је објективан преглед доказа чија је сврха независна процена адекватности и функционисања постојећих процеса управљања ризицима, контроле и управљања корисником јавних средстава.

Како је потпун обухват корисника јавних средстава града Пирота интерном ревизијом могућ искључиво уз повећање броја запослених у Служби интерне ревизије, то услуге уверавања у наредном периоду треба усмерити ка корисницима јавних средстава укљученим у реализацији стратешких циљева града Пирота, водећи рачуна о равномерном обухвату свих типова корисника јавних средстава, уз истовремено потпуно усклађивање свих активности интерне ревизије са међународно прихваћеним стандардима интерне ревизије.

Служба интерне ревизије датим препорукама треба да помогне корисницима јавних средстава да своје пословање у потпуности ускладе са прописима, интерним актима и уговорима уз заштиту и економично, ефикасно и ефективно коришћење јавних средстава. При том је, исто тако важно, да њихово пословање буде засновано на поузданим и потпуним финансијским и другим информацијама.

Поред тога, потребно је у наредном трогодишњем периоду ојачати и унапредити капацитете Службе интерне ревизије, пре свега кроз развој и унапређење знања и вештина из области интерне ревизије и пословања корисника јавних средстава путем континуираних едукација.

Служба интерне ревизије ће побољшати квалитет ревизорских ангажмана кроз потпуну примену Међународних стандарда за професионалну праксу интерне ревизије и настојаће да унапреди процесе планирања, спровођења и контроле ревизорских ангажмана.

Један од битних елемената за успешан и квалитетан рад Службе интерне ревизије јесте интерна и екстерна оцена квалитета рада Службе интерне ревизије. Интерно оцењивање ће спроводити руководилац интерне ревизије сталним прегледима извођења активности интерне ревизије и периодичним прегледима само-оцењивањем, док ће екстерно оцењивање вршити, односно координирати Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија анализом достављених годишњих извештаја о раду интерне ревизије и периодичним прегледом најмање једном у пет година. У наредном трогодишњем периоду руководилац интерне ревизије ће развити и одржавати програм обезбеђења и унапређења квалитета рада Службе интерне ревизије на основу методологије за оцену квалитета које припрема ЦЈХ и једном годишње ће саопштавати резултате програма обезбеђења и унапређења квалитета Градоначелнику. Успостављањем и развојем оцене квалитета рада

Служба интерне ревизије ће побољшати квалитет и поузданост својих производа и јачати утицај на унапређење пословања корисника јавних средстава града Пирота.

Град Пирот је једна од десет локалних самоуправа у којима се реализује пројекат Реформа локалних финансија у Србији III (у даљем тексту: РЕЛОФ3), који пружа техничку подршку локалним самоуправама у примени принципа доброг управљања, управљачке одговорности и јачања линија одговорности унутар система локалне самоуправе. РЕЛОФ3 у оквиру компоненте “Иновативне активности у управљању јавним финансијама“, а на предлог Службе интерне ревизије и захваљујући подршци осталих јединица локалне самоуправе у којима се пројекат реализује, развија алат за интерну ревизију, као и алат за процену ризика за потребе интерне ревизије. Служба интерне ревизије ће активно учествовати у имплементацији рачунарског програма или апликације за интерну ревизију који ће омогућити да сва ревизорска документација буде у електронском облику кроз повезивање и аутоматски пренос података из радних папира у радна документа и алате интерне ревизије.

Успешност реализације овог циља мериће се степеном реализације годишњих планова интерне ревизије, а унапређење рада интерне ревизије и усклађеност са методологијом и међународно признатим стандардима сагледаваће се кроз извештаје о интерној и екстерној оцена квалитета рада Службе интерне ревизије.

II СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Стратешки план, као основа процеса планирања ревизије, представља средство - алат за унапређење активности који:

- помаже у идентификовању области које треба да буду предмет ревизије;
- омогућава објективан приступ, у обављању послова интерне ревизије, који је заснован на процени ризика;
- помаже интерној ревизији приликом оцене система интерних контрола;
- омогућава интерној ревизији да оптимално користи људске и материјалне ресурсе у циљу пружања ефективних услуга руководству корисника јавних средстава;
- служи као основ за даље ревизорске планове.

1. Ревизорски универзум

Служба интерне ревизије обавља интерну ревизију код свих корисника јавних средстава града Пирота, односно код свих директних и индиректних корисника буџета града Пирота, код јавних предузећа основаних од стране Скупштине града Пирота и правних лица основаних од стране тих предузећа, као и правних лица над којима град Пирот има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или 50% гласова у управном одбору, других правних лица у којима јавна средства из буџета града Пирота чине више од 50% прихода остварених у претходној пословној години.

Ревизорски универзум је почетна тачка плана интерне ревизије и дефинише се као "укупан опсег функције интерне ревизије и свеукупност процеса, функција и локација подложних ревизији". Добро разумевање контекста у којем корисници јавних средстава функционишу од пресудног је значаја за планирање засновано на процени ризика.

У циљу реализације стратешких циљева и равномерног обухвата корисника јавних средстава града Пирота исти су сврстани у пет група према типовима корисника јавних средстава:

- директни корисници буџетских средстава
- индиректни корисници буџетских средстава
- јавна предузећа
- правна лица над којима Град има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору
- друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години.

Ревизорско окружење подразумева укупно понашање, схватање и активности руководства у погледу система интерне финансијске контроле и њеног значаја за унапређење организације, односно сврхе овог института и важности његове имплементације у циљу постизања бољих резултата у раду, стварања повољнијег амбијента за пословање грађанима и другим заинтересованим странама, а корисницима јавних средстава града Пирота доношење директне користи кроз сврсисходније трошење финансијских средстава и унапређење организације.

Руководиоци корисника јавних средстава града Пирота треба да схвате значај и прихвате интерну ревизију као активност која побољшава: способност служења јавном интересу, успешно остварење постављених циљева, управу, управљање ризиком и контролне процесе, доношење одлука и надзор, као и репутацију и кредибилитет код заинтересованих страна.

Односи Службе интерне ревизије са руководством, запосленима и екстерним ревизорима морају бити засновани на потреби за међусобним поверењем, разумевањем улоге интерне ревизије и сарадњом. Руководство и запослени код корисника јавних средстава града Пирота на свим нивоима морају имати пуно поверење у интегритет, независност и стручност интерне ревизије, што треба да се види и одржава у добрим пословним везама између интерних ревизора и корисника јавних средстава града Пирота.

Служба интерне ревизије је у обавези да сарађује са Централном јединицом за хармонизацију Министарства финансија како би добила потребне смернице, податке и подршку.

Служба интерне ревизије сарађује са Државном ревизорском институцијом којој, на њен захтев, доставља све податке који се односе на садржај обављених интерних ревизија. На захтев Државне ревизорске институције, а уз сагласност градоначелника, успостављају се и други облици сарадње.

1.1. Директни корисници буџетских средстава

Према Закону о буџетском систему директни корисници буџетских средстава су органи и службе локалне власти.

Сходно Закону о локалној самоуправи⁶, Закону о правобранилаштву⁷ и Статуту града Пирота⁸ органи града Пирота су: Скупштина Града, Градоначелник, Градско веће, Градска управа и Градско правобранилаштво.

Скупштина града је највиши орган града Пирота који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом града Пирота. Скупштину града чине 56 одборника, које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, на период од четири године, у складу са законом и Статутом Града.

Градоначелник и Градско веће су извршни органи града Пирота, које бира Скупштина града на период од четири године.

Градоначелник има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Градоначелник може имати највише три помоћника који обављају послове из појединих области (економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, туризам, пољопривреда, комуналне делатности, развој месних заједница и др.). Помоћници градоначелника покрећу иницијативе, предлажу пројекте и дају мишљења у вези са питањима који су од значаја за развој Града у областима за које су постављени и врше друге послове по налогу градоначелника.

Градско веће чине градоначелник, заменик градоначелника и највише девет чланова Градског већа. Градоначелник је председник Градског већа, а заменик градоначелника је члан Градског већа по функцији. Помоћници градоначелника постављају се у **Кабинету**

6 Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон)

7 Закон о правобранилаштву ("Сл. гласник РС", бр. 55/2014)

8 Статут града Пирота ("Сл. лист града Ниша", бр. 20/2019)

градоначелника, посебне организационе јединице, најдуже на период док траје дужност градоначелника.

Градска управа је образована као јединствена за све послове који су из међусобно побезаних области, а које обавља у складу са Уставом, законом и Статутом Града. Град Пирот образовао је једну Градску управу за вршење послова из изворног делокруга Града, као јединице локалне самоуправе, као и законом поверне послове из оквира права и дужности Републике. У оквиру Градске управе образоване су унутрашње организационе јединице за вршење сродних послова: Одељење за општу управу; Одељење за привреду и финансије; Одељење за урбанизам, стамбено-комуналне послове, грађевинарство и инспекцијске послове; Одељење за ванпривредне делатности и Одељење комуналне полиције. У оквиру одељења су образоване унутрашње организационе јединице: одсеци и службе.

Градско правобранилаштво је посебан орган Града који обавља послове правне заштите имовинских права и интереса града Пирота. Скупштина Града је Одлуком о Градском правобранилаштву Града Пирота утврдила уређење и организацију Градског правобранилаштва. Функцију Градског правобранилаштва обавља градски правобранилац, који може имати једног или више заменика и стручних сарадника. У оквиру Градског правобранилаштва организована је Служба правне помоћи која грађанима пружа правну помоћ ради остваривања и заштите њихових права и интереса у складу са Одлуком о пружању правне помоћи грађанима града Пирота.

Служба интерне ревизије града Пирота основана је Одлуком Скупштине града, којом је уређена њена организација, надлежност и делокруг рада у складу са прописима који регулишу област интерне ревизије у Републици Србији. Служба интерне ревизије је, у складу са важећом законском регулативом, успостављена као организационо и функционално независна организациона јединица која нема статус органа Града, а у свом раду је непосредно одговорна Градоначелнику.

1.2. Индиректни корисници буџетских средстава

Индиректни корисници буџетских средстава су установе основане од стране локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања и месне заједнице.

Индиректни корисници буџетских средстава Града Пирота су:

1. Предшколска установа "Чика Јова Змај Пирот"
2. Јавна установа Туристичка организација Пирот
3. Спортски центар "Пирот"
4. Дом културе Пирот
5. Народна библиотека Пирот
6. Историјски архив Пирот
7. Народно позориште Пирот
8. Галерија "Чедомир Крстић"
9. Музеј Понишавља Пирот и
10. Шездесет пет месних заједница, 19 градских и 46 сеоских месних заједница.

Предшколска установа „Чика Јова Змај“ основана је као савремен вртић који представља сигурну базу за децу, родитеље и запослене, заједницу која стално учи, развија се и напредује. Установа се бави васпитањем, образовањем, негом, исхраном, социјалном и превентивном здравственом заштитом деце предшколског узраста.

Туристичка организација Пирот основана је у циљу развоја, унапређења и промоције туризма града Пирота, израду и пласман промотивног материјала ради промоције природног и културног наслеђа, дестинације и локалне гастрономије, смештајних капацитета и сеоског туризма.

Спортски центар Пирот основан је у циљу унапређења и развоја спорта како би спорт био доступан деци, омладини, особама са инвалидитетом, рекреативцима. Квалитетно

руковођење и одржавање спортских објеката, изградња и обезбеђење нових и разноврсних спортских садржаја уз истовремену промоцију спорта, подршку школском и предшколском, рекреативном спорту кроз различите масовне манифестације основни је циљ ове установе.

Дом културе Пирот реализацијом културно уметничког програма, радом са младима у школама и секцијама, организовањем јавних градских манифестација и техничком подршком другима у реализацији културних догађаја Дом културе Пирот представља организациони центар заједнице чија се сврха огледа у задовољењу културних потреба грађана Пирота, очувању и презентацији културног наслеђа Пирота.

Народна библиотека Пирот као носилац библиотечно-информационог система на подручју Пиротског округа својом мисијом жели да буде у функцији културног живота заједнице у којој делује, личног, социјалног и професионалног развоја грађана. Као јавна библиотека прикупља, обрађује, штити, чува, представља и даје на коришћење библиотечку грађу и изворе.

Историјски архив Пирот основан је у циљу прикупљања, заштите, чувања, обраде, сређивања, истраживања, публиковања и коришћења архивске грађе.

Народно позориште Пирот основано је у циљу едукације становништва града Пирота и подизања њиховог нивоа културе путем продукција својих представа али путем гостујућих комерцијалних представа. Такође је циљ да се својим разноликим репертоаром представе како пиротској публици тако и публици широм земље али и иностранства.

Галерија „Чедомир Крстић“ основана је у циљу прикупљања, чувања, документовања и презентовања уметничких вредности савремене ликовне уметности. Путем изложби, каталога и брошура представља пиротској публици ликовну уметност и уметнике, такође ради и на популаризацији ове уметности код деце организовањем разних радионица.

Музеј Понишавља основан је као установа у циљу очувања културног наслеђа Понишавља прикупљањем, чувањем, обрадом, проучавањем и презентовањем предмета материјалне културе. Домен рада, поред заштите предмета покретних културних добара из области археологије, етнологије, историје чине и друге делатности као што су културно - просветна, педагошка и издавачка.

1.3. Јавна предузећа

Град Пирот је оснивач пет јавних предузећа:

1. Јавно комунално предузеће "Градска топлана" Пирот;
2. Јавно предузеће "Водовод и канализација" Пирот,
3. Јавно предузеће "Комуналац" Пирот;
4. Јавно комунално предузеће "Регионална депонија Пирот" (са 67% удела);
5. Јавно предузеће за планирање и уређивање грађевинског земљишта.

ЈКП "Градска топлана" Пирот је основано ради обезбеђивања трајног обављања делатности производње топлотне енергије, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом тарифних купаца на територији града Пирота, као делатности од општег интереса, као и редовног задовољавања потреба грејања тарифних купаца у складу са законом.

ЈП "Водовод и канализација" Пирот је основано ради обезбеђивања трајног обављања делатности снабдевања водом за пиће крајњих корисника, као и пружања услуга пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода, и редовног задовољавања потреба корисника производа и услуга.

ЈП "Комуналац" Пирот бави се следећим комуналним делатностима: управљање комуналним отпадаом, одржавање чистоће на површинама јавне намене, одржавање јавних зелених површина, управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност, управљање јавним паркиралиштима, обезбеђење јавног осветљења, управљање пијацама, димничарске услуге, делатност зоохигијене, одржавање улица и путева у граду и другим насељеним местима (хоризонтална и вертикална сигнализација).

ЖКП "Регионална депонија Пирот" основано је од стране јединица локалних самоуправа пиротског округа, града Пирота и општина Димитровград, Бабушница и Бела Паланка, ради обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба корисника, а посебно: одлагање смећа и других природних и вештачких отпадака из стамбених, пословних и других објеката, осим индустријског отпада и опасних материја; одржавање депоније у циљу безбедног одлагања, обраде, неутралисања и уништавања комуналног отпада и селекција и прерада секундарних сировина из отпада на депонији.

Јавно предузеће за планирање и уређивање грађевинског земљишта Пирот основано је од стране Скупштине града Пирота изменама и допунама оснивачког акта ЈП „Дирекција за изградњу општине Пирот“ за обављање послова израде планске документације. Претежна делатност Предузећа је архитектонска делатност која обухвата планирање градова, насеља и простора, односно припремање, израду и праћење спровођења просторних и урбанистичких планова, израду архитектонских планова и пројеката. Изменама и допунама оснивачког акта дефинисано је да ће предузеће у оквиру делатности обављати следеће послове: уређивање грађевинског земљишта, обезбеђивање услова за уређивање грађевинског земљишта, вршење послова на припремању грађевинског земљишта и управљање јавним путевима.

1.4. Остали корисници јавних средстава

Остали корисници јавних средстава града Пирота су правна лица над којима град Пирот има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору и друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години.

Град Пирот је оснивач **Апотекарске установе Пирот**, која обавља фармацеутску здравствену делатност, и **Центра за социјални рад**, чија је основна делатност остали социјални рад без смештаја, односно, обављање послова којима обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање њихових потреба утврђених законом у области социјалне заштите, породично-правне заштите и других делатности у складу са законом. Центар је установа од општег интереса, која обавља послове социјалне заштите и социјалног рада, послове заштите породице, помоћ породици, послове старатељства и друге послове предвиђене законом и другим прописима. Центар врши следећа јавна овлашћења: одлучује у првом степену о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија и град Пирот.

Град Пирот је оснивач **ЗИП центар за младе-бизнис инкубатор д.о.о. Пирот** (у даљем тексту ЗИП центар). ЗИП центар је основан ради пружања консултанских услуга малим и средњим предузећима. Према оснивачком акту, саветодавне и менаџмент услуге малим и средњим предузећима укључују, али нису ограничене на следеће: информисање малих и средњих предузећа и предузетника о економској политици, активностима и програмима међународне помоћи, државе, пружање помоћи и саветовање у вези са прибављањем пословних планова и позиционирањем на иностраним тржиштима, информисање о правној регулативи и стандардима, организовање обука и саветовања од интереса за мала и средња предузећа и предузетнике.

Град Пирот је оснивач **Социјално економског савета** града Пирота који је основан са циљем успостављања и развоја социјалног дијалога о битним економским и социјалним питањима на територији Пирота.

Град Пирот је са 85,96% акција у укупном капиталу већински власник **Акционарског друштва за управљање Слободном зоном Пирот** (у даљем тексту: Друштво). Основна делатност Друштва је складиштење. У складу са Оснивачким актом, Друштво пружа и услуге: царинског заступања; организације, координације и контроле трнспорта роба, готових производа репроматеријала, резервних делова и друго за потребе трећих лица, на домаћем и

међународном тржишту свим превозним средствима и свим превозним путевима, као и пружање интелектуалних услуга у вези са тим; царинског терминала и услуге царинског надзора; услуге складиштења претовара робе; изнајмљивања пословног простора.

На територији града Пирота се налазе пет основних и пет средњих школа, као и једна школа за основно и средње образовање, које се финансирају из буџета Града, од којих су следећих шест школа у ревизорском универзуму Службе интерне ревизије:

1. ОШ "8. септембар"
2. ОШ "Вук Караџић"
3. ОШ "Свети Сава"
4. ОШ "Душан Радовић"
5. Музичка школа "Дргаутин Гостушки"
6. Школа за основно и средње образовање "Младост"

Друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години су остали - посебни корисници јавних средстава (друштва капитала, привредна друштва, удружења, фондације и задужбине, предузетници, цркве и верске заједнице, политичке странке, задруге и др.), који не припадају јавном сектору, а којима се врши пренос средстава из буџета на посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор.

2. Системи као предмет ревизије

Начин класификације система који се користе у годишњем планирању је подела система према функцији, односно подела система на функционалне типове по улози коју имају у систему интерних контрола. При идентификацији система, дефинисани су системи који покривају све циљеве и активности корисника јавних средстава града Пирота, који могу бити предмет ревизије. У циљу исправног идентификовања система који су заједнички за све кориснике јавних средстава града Пирота изршена је анализа делокруга и организације рада корисника јавних средстава и препозната су седам система у оквиру којих ти корисници обављају своју делатност кроз реализацију планираних програма, активности и пројеката и то:

- Систем планирања, припреме и извршења буџета, програма пословања, планова рада и финансијских планова
- Систем прихода и примања
- Систем набавки
- Систем плата, накнада и других примања запослених
- Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа
- Систем управљања имовином
- Информациони систем
- Систем финансијског управљања и контроле

Систем финансијског управљања и контроле није издвојен као посебан систем, јер он обухвата све организационе јединице, процесе, активности, програме и пројекте у оквиру корисника јавних средстава, односно прожима се кроз све напред наведене системе.

У оквиру сваког система издваја се различит број подсистема код сваког корисника јавних средстава, а у односу на тип корисника и делатност корисника јавних средстава.

Систем планирања, припреме и извршења буџета, програма пословања, планова рада и финансијских планова обухвата све програме, активности и пројекте буџета Града, планова рада, програма пословања и финансијских планова корисника јавних средстава.

Систем прихода и примања обухвата све приходе и примања које корисници јавних средстава остварују на основу прописа, интерних аката и уговора.

Систем набавки обухвата планирање набавки, спровођење и извршење како јавних набавки, тако и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, и извештавање о извршеним набавкама.

Систем плата, накнада и других примања запослених обухвата обрачун и исплату свих елемената плате (зараде), накнада и других примања запослених код корисника јавних средстава прописаних и утврђених законом, интерним акатима и уговорима.

Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа обухвата све активности корисника јавних средстава везане за вршење пописа, евидентирање пословних промена и других догађаја у пословним књигама и извештавање корисника јавних средстава, које су прописане и успостављене на основу прописа, интерних аката и уговора.

Систем управљања имовином у општем смислу, подразумева не само упис права својине на непокретностима код Републичког геодетског завода или само поседовање одређене имовине, већ обухвата различите активности, вршење радњи одржавања, обнављања и унапређивања имовине, као и извршавање законских и других обавеза у вези са имовином. Најважније активности власника имовине су: утврђивање њеног стварног односно фактичког стања; анализа трошкова/прихода од имовине; поштовање законских прописа који се тичу имовине и доношење одговарајућих одлука које се односе на располагање том имовином и друге врсте њене комерцијализације, као и доношење одлука о повећању вредности имовине ради стварања услова за повећање прихода или користи које та имовина ствара; и на крају, доношење рационалних одлука о томе да ли имовину треба задржати или је треба отуђити.

Информациони систем подразумева процесе обраде података, као и начина на који се ти процеси воде и контролишу. Као подсистеми у оквиру овог система могу се издвојити постојећи информациони системи, системи у развоју и апликације.

3. Процена ризика

Ризик представља вероватноћу да ће се десити одређени догађај, који би могао имати негативан утицај на остварење циљева корисника јавних средстава.

Ризик је све оно што представља претњу остварењу циљева корисника јавних средстава, што може да угрози репутацију корисника јавних средстава и поверење грађана, као што је непоштовање прописа, неспособност да се реагује на измењене околности, тј. да се њима управља на начин који ће спречити или свести на минимум негативне ефекте промена на пружање услуга грађанима. Ризик је могућа претња, догађај, пропуштање радње, односно нечињење, које могу проузроковати губитак имовине, угледа, угрозити успешно извршење послова и слично.

Неки од ризика са којима се суочавају корисници јавних средстава града Пирота су: неправилности у пословању и неусклађеност са прописима, интерним актима и уговорима; неодговорно управљање јавним средствима; непредузимање мера за наплату прихода и потраживања; непоуздано и нетачно извештавање; неспособност реаговања на процењене околности или неспособност управљања у променљивим околностима на начин који спречава или максимално смањује неповољне ефекте на пружање јавних услуга и све оно што може нарушити остварење циљева, њихову репутацију и смањити поверење јавности.

У циљу реализације стратешких циљева најпре се врши идентификација корисника јавних средстава који нису успоставили систем финансијског управљања и контроле и код њих се планирају саветодавне услуге на увођењу ФУК-а. Затим се код корисника јавних средстава који су успоставили ФУК врши процена ризика у оквиру напред наведених група корисника јавних средстава и одређују се корисници јавних средстава који ће бити обухваћени ревизијом у једном стратешком циклусу. Након тога се, у фази припреме Годишњег плана Службе интерне ревизије, а на основу анализе Средњорочног плана града Пирота, Регистра ризика корисника јавних средстава, те на основу упитника, доступних података о корисницима јавних средстава и консултација са градоначелником врши процена ризика по системима у оквиру одабраних корисника јавних средстава.

Процена ризика је у суштини заснована на професионалном суду интерних ревизора, а у циљу постизања објективности користи се приступ израчунавања индекса ризика према Табели 1. датом у наставку. Вредновање ризика врши се на начин да се сваки систем вреднује

на темељу сума Индекса ризика $I(p)$ који је утврђен као производ степена ризика $C(p)$ и тежине фактора ризика $T(p)$, за сваки од утврђених фактора, према следећој формули:

$$I(p) = C(p) \times T(p), \text{ односно } I = \sum I(p)$$

У процени ризика коришћена је матрица ризика 5×5 приказана у наредној Табели 1.

Табела 1. Матрица ризика

Т Е Ж И Н А Ф А К Т О Р А Р И З И К А	веома значајан	5	10	15	20	25
	значајан	4	8	12	15	20
	умерен	3	6	9	12	15
	мали	2	4	6	8	10
	изузетно мали	1	2	3	4	5
р и з и к	мали	изузетно мали	мали	умерени	значајан	веома значајан
	средњи	СТЕПЕН РИЗИК				
	велики					

Степен, рангирање ризика у оквиру групе корисника јавних средстава одређује се на основу следећих фактора ризика:

- систем финансијског управљања (оцена адекватности и ефикасности система),
- финансијска материјалност која се процењује на основу планираних и остварених прихода корисника јавних, а код индиректних буџетских корисника и на основу учешће у буџету директног буџетског корисника;
- сложеност корисника јавних средстава која се процењује на основу броја организационих јединица и укупног броја запослених;
- стабилност корисника јавних средстава која се процењује на основу промена кључног руководства корисника јавних средстава и промена у организацији послова,
- репутација која се процењује кроз могућ негативан утицај на јавно мишљење услед активности корисника јавних средстава;
- време од последње ревизије, како од стране интерне, тако и од стране Државне ревизорске институције.

Процена ризика у оквиру корисника јавних средстава врши се по системима, а на основу следећих фактора ризика:

- финансијског управљања и контроле;
- сложеност система која се процењује на основу броја пословних процеса и броја запослених у систему;
- стабилност система која се процењује на основу промене оперативног руководства и промене кључних прописа.
- транспарентност система која се процењује на основу анализе доступности интерних аката и информација објављених на сајту корисника јавних средстава.

Одређивање тежине фактора ризика представља доношење суда о релативној важности сваког појединачног фактора ризика. Утврђивање тежине је субјективна процена фактора ризика у оквиру система и утврђена је на основу искуства запослених у Служби интерне ревизије стеченог у досадашњем раду на пословима ревизије.

Утврђени индекси ризика по корисницима јавних средстава Града Пирота који су успоставили систем финансијског управљања и контроле су приказани у наредној табели:

Табела 2. Индекси ризика

Фактори ризика		Материјалност	Сложеност	Стабилност	Време од последње ревизије	ИНДЕКС РИЗИКА
Утицај		5	4	3	3	
КОРИСНИК ЈАВНИХ СРЕДСТАВА		Вероватноћа				
ДБК	Градска управа	5	4.5	2	1	52
ИБК	ПУ "Чика Јова Змај Пирот"	5	5	3	3	56.5
	Народна библиотека Пирот	2.5	4.5	3	5	54.5
	Народно позориште Пирот	3	3.5	3	5	53
	Дом културе Пирот	3.5	4	1	5	51
	Спратски центар "Пирот"	5	2.5	1	4	46.75
	Историјски архив Пирот	2	1.5	2	5	42.25
	Музеј Понишавља Пирот	2	2	4	3	41
	Месне заједнице (збирно)	1	1	3	5	40.5
	ЈУ Туристичка организација Пирот	2	1.5	1	5	39
Галерија "Чедомир Крстић"	1	1	5	5	39	
ЈП	ЈП "Комуналац"	3.5	5	2	3	52.5
	ЈП "Водовод и канализација"	2.5	4.5	1	5	48.5
	Јавно предузеће за планирање и уређивање грађевинског земљишта	2.5	2.5	2	5	43.5
	ЈКП "Градска топлана"	3.5	3	1	3.5	39.75
	ЈКП "Регионална депонија Пирот"	1.5	2	1	3	27.5
ОШ	ОШ "Вук Караџић"	3	5	5	5	65
	ОШ "Свети Сава"	2	5	1	5	60
	ШОСО "Младост"	2.5	4	5	5	58.5
	ОШ "8. септембар"	2	5	4	5	57
	ОШ "Душан Радовић"	2	5	1	5	48
	Музичка школа "Дргагутин Гостушки"	2	2	1	5	36

Процена ризика биће редовно, једном годишње, ажурирана у контексту промењених околности и опажања ризика, као резултат интерних ревизија, екстерне ревизије, прегледа и оцене функционисања успостављеног система финансијског управљања и контроле, консултација са руководством и других промена.

Корисници јавних средстава града Пирота се разликују по томе колико и коју врсту ризика сматрају прихватљивим.

Када Служба интерне ревизије закључи да је руководство корисника јавних средстава прихватило ниво ризика који може бити неприхватљив за остварење циљева корисника јавних средстава, потребно је да сагледа све чиниоце који су довели до тога да се такав ниво ризика прихвати, да обави уколико је то потребно и појединачне разговоре са руководством, а затим о свему обавести градоначелника. Служба интерне ревизије нема одговорност за разрешавање питања преузетих ризика.

4. Стратегија ревизије

У циљу потпуног и равномерног обухвата корисника јавних средстава интерном ревизијом ће, у наредном трогодишњем периоду, а у зависности од расположивих ресурса, бити обухваћени сви директни и индиректни корисници буџета Града (осим свих месних заједница) и сва јавна предузећа. Служба интерне ревизије ће у планирању водити стратегијом да на годишњем нивоу услугама уверавања обухвати по једног директног и индиректан корисник буџетских средстава и једно јавно предузеће, и да у једном стратешком циклусу обухвати бар једно правно лице над којима Град има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору.

Корисници јавних средстава су на основу индекса ризика класификовани на:

- Високоризичне – са индексом ризика већим од 50;
- Средњег ризика – са индексом ризика од 25 до 50;
- Ниског ризика – са индексом ризика мањим од 25.

Корисници јавних средстава за које је проценом ризика утврђен висок степен ризика представљају приоритетна подручја на која активности интерне ревизије треба да се фокусирају у наредном трогодишњем периоду.

Ради потпуног обухвата корисника јавних средстава у периоду стратешког планирања могуће је да у оквиру једне ревизије буду обухваћена два или више корисника јавних средстава узајамно повезаних у обављању неке од делатности или активности из своје надлежности.

Приликом доношења коначне одлуке о подручјима ревидирања на годишњем нивоу узеће се у обзир и приоритети у раду руководства, значајније промене у пословању корисника јавних средстава, потреба да ревизијом буде покривен већи број корисника јавних средстава града Пирота и расположивост ресурса интерне ревизије.

5. Трогодишњи план интерне ревизије

Водећи се дефинисаном стратегијом и расположивим капацитетима Службе интерне ревизије у наставку је приказан планирани обухват корисника јавних средстава по групама корисника у наредном трогодишњем периоду.

Табела 3. Трогодишњи план

Група корисник јавних средстава	Буџетска година		
	2025.	2026.	2027
ДБК	-	Градска управа	-
		Градско правобранилаштво	
ИБК	Народна библиотека	Народно позориште	Дом културе Пирот
			ЈУ Туристичка организација
		Галерија	Спортски центар
ЈП	ЈКП "Регионална депонија Пирот"	ЈП "Комуналац"	ЈП за планирање и уређивање грађевинског земљишта
	ЈП "Водовод и канализација"	ЈКП "Градска топлана"	
Остали КЈС	Центар за социјални рад	ЗИП центар	Апотекарска установа Пирот
	ЗИП центар		
	Слободна зона Пирот		

6. Расподела ресурса

Сврха Стратешког плана интерне ревизије јесте да, поред утврђивања приоритетних подручја ревидирања и праћења реализације циљева интерне ревизије, обезбеди и ефикасно и ефективно коришћење ресурса интерне ревизије.

При утврђивању времена које ревизори треба да проведу на пословима ревизије полази се од расположивог времена за обављање ревизија и расположивих људских ресурса у Служби интерне ревизије. Време потребно за обављање ревизија укључује директно време

везано за рад ревизора у свим фазама процеса ревизорских ангажмана. Поред времена за обављање ревизорских ангажмана планира се и време за друге послове, као што су праћење препорука прихваћених у претходним ревизорским ангажманима и професионални развој интерних ревизора.

Годишњим планом се утврђује време потребно за сваки ревизорски ангажман, узимајући у обзир и време потребно за обављање других активности интерне ревизије. При утврђивању потреба за ресурсима, односно процена потреба ревизије, користи се процена да ревизија двочланог ревизорског тима траје од 45 до 100 ревизор дана у зависности од ризика који носи систем који се ревидира и обухвата истог.

При утврђивању потребног броја ревизора, рачуна се да је на годишњем нивоу уобичајено расположиво око 150 нето ревизор дана по једном ревизору. Обрачун се врши на следећи начин: укупан фонд календарских дана у једној години од 365 дана умањује се за дане викенда и нерадне дане верских и државних празника, затим се добијени укупан фонд радних дана умањује за дане: годишњег одмора, непредвиђеног одсуства услед болести, дане проведене на обукама, дане потребне за праћење препорука, административно сређивање документације и припрему планова интерне ревизије. Обрачун расположивог годишњег броја ревизор дана приказан је у Табели 4. Процена броја ревизор дана, у којој је приказана процена расположивог броја ревизор дана по ревизору и укупног броја расположивих ревизор дана.

Табела 4. Процена броја ревизор дана

ДАНИ	БРОЈ ДАНА		
	Руководилац интерне ревизије	Интерни ревизор	
		I	II
Дани у години	365		
Дани викенда и нерадни датни (верски и државни празници)	114		
Радни дани	251		
Годишњи одмор	35	35	34
Непредвиђена одсуства (боловање)	7	7	7
Професионално усавршавање (обуке)	15	15	15
Праћење спровођења препорука	10	20	20
Администрација (сређивање и преглед документације)	10	-	-
Припрема планова	15	5	5
Припрема полугодишњег и годишњег извештаја	15	5	5
Вршење само-оцењивања	5	-	-
Расположиви број ревизор дана	139	164	165
Укупан број расположивих ревизор дана	468		

У току једне године, на темељу ангажмана два ревизорска тима састављених од вође тима и једног члана тима, могуће је обавити четири интерне ревизије, услуге уверавања. При припреми годишњег плана неопходно је узети у обзир и обављање ревизија које није могуће унапред планирати. За потребе обављања ревизија по захтеву градоначелника, резервише се 20% расположивог времена. Градоначелник може у сваком тренутку издати налог за спровођење тзв. ванредне ревизије и тада је предметна ревизија приоритетна у односу на друге ревизорске ангажмане.

Имајући у обзир расположиве ревизор дане и расположиви број интерних ревизора годишње се могу планирати три услуге уверавања и једна по захтеву градоначелника. Такође се, поред планираних саветодавних услуга које се обављају у циљу реализације стратешких циљева, годишње одваја око 10% расположивог времена за непланиране саветодавне услуге на захтев корисника јавних средстава.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Стручно усавршавање интерних ревизора

Запослени у локалној самоуправи дужни су да се у току радног односа стручно усавршавају.

Под стручним усавршавањем подразумева се сваки облик образовања и/или обуке чији је циљ одржавање постојећих или стицање нових знања и вештина запослених, неопходних за извршење постојећих или будућих дужности и задатака који произилазе из одређеног посла или занимања. У контексту савременог управљања људским ресурсима, запослени у јединицама локалне самоуправе имају право на професионални развој, кроз стручно усавршавање, стручно оспособљавање и додатно образовање. Истовремено, запослени имају и обавезу да ангажују своје вештине, знања и способности за добробит управе и развоја целокупне заједнице, као и да их деле са колегама.

Образовање је стицање нових и стално проширивање постојећи знања из применљивих научних дисциплина и успешне пословне праксе, релевантних за делатност и циљеве корисника јавних средстава, а ради унапређења метода рада, руковођења и управљања. Образовање је основ за развој запослених и напредовање у каријери, те припремање за обављање будућих послова. Обучавање представља стицање нових практичних знања и вештина потребних за рад, руковођење и управљање према усвојеним правилима, прописима и стандардима. Резултат процеса обуке има за циљ ефективну примену усвојених знања и искустава у будућем пословању.

Правилник о стручном усавршавању овлашћених интерних ревизора у јавном сектору⁹, Међународни стандарди за професионалну праксу интерне ревизије, јачање и даљи развој професије интерне ревизије обавезују запослене у Служби интерне ревизије да унапређују своје знање, вештине и остале способности кроз континуирано стручно усавршавање.

Напред наведеним Правилником прописана су подручја и облици стручног усавршавања овлашћених интерних ревизора у јавном сектору.

Стручно усавршавање се, сходно Правилнику, остварује у следећим подручјима: интерна ревизија; интерна контрола; рачуноводство и финансије; управљање у јавном сектору; јавне набавке; управљање пројектима; информационе технологије; управно и радно право; управљање људским ресурсима; фондови Европске уније; специјализоване области основне делатности корисника јавних средстава у којима се врше ревизије; остале области – "меке вештине" (комуникација, руковођење, пословна кореспонденција, вештине преговарања и интервјуисања, мотиваија, самосвесност, социјалне вештине и решавање сукоба).

Правилником је прописано да се стручно усавршавање интерних ревизора у јавном сектору остварује кроз активности организованог стручног усавршавања и самосталног стручног усавршавања.

Организовано стручно може се остварити кроз следеће активности: одржавање предавања или учествовање на конференцијама, семинарима и радионицама у организацији релевантних националних и међународних институција или струковних удружења; одржавање предавања или учествовање на конференцијама, семинарима и радионицама из напред наведених подручја; одржавање предавања или учествовање на састанцима, обукама, семинарима и радионицама интерних ревизора које организује или суорганизује Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију; учествовање у радним телима за израду законских и подзаконских прописа и приручника у подручју интерне ревизије или система финансијског управљања и контроле; обављање екстерне оцене квалитета рада интерне ревизије код корисника јавних средстава коју организује Централна

⁹ "Сл. гласник РС", бр. 15/19

јединица за хармонизацију; обављање послова ментора у складу са потребама за спровођење обуке за практичан рад на интерној ревизији коју организује Централна јединица за хармонизацију; објављивање радова и чланака или превођење материјала из напред наведених подручја.

Самостално стручно усавршавање може се остварити кроз следеће активности: обављање послова интерне ревизије; завршетак академских студија другог и трећег степена у складу са прописима о високом образовању, из напред наведених; стицање сертификата међународних струковних удружења или националних институција, у подручју интерне ревизије; чланство у ревизорском одбору.

Овлашћени интерни ревизор у јавном сектору су, на основу Правилника о стручном усавршавању овлашћених интерних ревизора у јавном сектору, дужни да остваре најмање 50 бодова за стручно усавршавање у једној години, од чега најмање пет бодова кроз организовано стручно усавршавање, а градоначелник града Пирота је дужан да обезбеди стално стручно усавршавање овлашћених интерних ревизора у јавном сектору запослених у Служби интерне ревизије у складу са овим планом и годишњим планом за професионалну обуку и професионални развој интерних ревизора.

2. Извештавање

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописано је да руководилац Службе интерне ревизије сачињава годишњи извештај о раду интерне ревизије коришћењем упитника Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија, који најкасније до 15. марта доставља руководиоцу корисника јавних средстава, да би га он до 31.3. доставио Централној јединици за хармонизацију. Годишњи извештај о раду интерне ревизије садржи: обављене ревизије и евентуална ограничења и друге разлоге неиспуњења плана, главне закључке у вези са функционисањем система за финансијско управљање и контролу унутар корисника јавних средстава, као и дате препоруке у циљу унапређења пословања корисника јавних средстава.

Руководилац интерне ревизије ће градоначелнику доставити извештај о резултатима сваког појединачног ревизорског ангажмана, полугодишњи извештај о напретку у спровођењу годишњег плана интерне ревизије, Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије и, по потреби, извештаје о свим случајевима у којима су запослени у Служби интерне ревизије наишли на ограничења.

Градоначелник града Пирота ће до 31. марта текуће године за претходну годину на прописан начин известити Централну јединицу за хармонизацију о функционисању система интерне ревизије.

3. Сарадња са другим институцијама

Служба интерне ревизије је, на основу Закона о буџетском систему и подзаконских аката који регулишу област интерне ревизије у Републици Србији, обавезна да сарађује са Централном јединицом за хармонизацију Министарства финансија која врши хармонизацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије. Служба интерне ревизије ће, поред устаљене редовне сарадње са ЦЈХ кроз учествовање на свим скуповима које ЦЈХ организује и прописаног извештавања, учествовати у дијалогу о ревидирању правног оквира везаног за висину плата интерних ревизора и даље унапређење интерне ревизије на локалном нивоу.

Служба интерне ревизије ће, у оквиру реализације РЕЛЮФ3 пројекта, наставити успешну сарадњу са Пројектом, пре свега, у циљу имплементације алата за спровођење интерне ревизије и развоја рачунарског програма за интерну ревизију, као и у циљу јачања управљачке одговорности. Запослени у Служби интерне ревизије ће, такође, одржавати колегијалне односе, како са интерним ревизорима, тако и са другим члановима јединица за имплементацију активности у оквиру Пројекта из свих јединица локалне самоуправе у

којима се Пројекат реализује.

Ради унапређења рада и професионалног развоја запослени у Служби интерне ревизије ће сарађивати са Државном ревизорском институцијом, Сталном конференцијом градова и општина и другим релевантним институцијама.

Служба интерне ревизије ће, у циљу подизања квалитета рада кроз размену искустава, ширити мрежу комуникација са колегама из других јединица локалне самоуправе.

3. Закључак

Стратешки план, којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије града Пирота за период 2025-2027. година, заснован је на дугорочним циљевима града Пирота и процени ризика интерне ревизије.

Према стандардима института интерних ревизора, Стратешки план је потребно ревидирати и ажурирати сваке године на основу поновне процене ризика. Прва година Стратешког плана детаљно се разрађује у годишњем плану интерне ревизије. Годишњим ажурирањем Стратешког плана друга година текућег Стратешког плана постаје прва година новог плана и основа за годишњи план наредне године.

Свака измена Стратешког плана вршиће се искључиво уз оправдане и рационалне разлоге и мора бити одобрена од стране градоначелника.

Годишњим планом се врши распоређивање интерних ревизора и других ресурса који су расположиви за период планирања, уз узимање у обзир сигурних одсуства с посла и очекиваних кадровских промена у погледу запослених и друге обавезе. Ревизорски ангажмани се планирају на основу изршене процене ризика узимајући у обзир расположиве ресурсе и исти се распоређују по кварталима водећи рачуна о конзистентности.

Припремила:
Руководилац Службе интерне ревизије

Марија Крстић

Одобрио:
Градоначелник

мр Владан Васић

